

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/45/2019
Identifikačné číslo spisu:	7616010053
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. František Mozner
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7616010053.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovarsyho v trestnej veci proti obvinenému T. Ď. a spol. pre pokračovací zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona formou pomoci a návodu podľa § 21 ods. 1 písm. b), d) Trestného zákona a iné na neverejnom zasadnutí konanom 28. júla 2020 v Bratislave o dovolaní obvineného T. Ď. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 22. novembra 2018, sp. zn. 6To/24/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného T. Ď. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 13. novembra 2017, sp. zn. 5T/8/2016, uznal obvineného Y. U. vinným z pokračovacieho zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona a obvinených G. V. a T. Ď. vinných z pokračovacieho zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona formou návodu a pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. b), d) Trestného zákona, ktorý spáchali tak, že

1) 21. decembra 2014 v U. B. P., v čase pred 20:40 hod., po predchádzajúcej vzájomnej dohode došli na sídlisko O. osobným motorovým vozidlom zn. Škoda Octavia bielej farby nezisteného evidenčného čísla, ktoré viedol T. Ď., ktorý následne Y. U. poskytol mikinu čiernej farby a na prezutie obuv, ktorú mal v čase príchodu obutú, G. V. mu z vozidla podal kuklu, rukavice a z odkladacieho priestoru palubnej dosky presne nestotožnený kuchynský nôž, pričom Y. U., podľa vopred dohodnutého spoločného plánu a návodu G. V. a T. Ď., takto oblečený a vybavený sa pešo presunul na ul. I. č. XX, kde s kuklou na tvári držiak v ruke kuchynský nôž vošiel do predajne FIRST DAY, s nožom v ruke naznačoval pohyby pri tele predavačky a žiadal od nej vydanie finančných prostriedkov, čo však predavačka I. P. odmietla, a keď sa bránila útoku a zahнала sa na neho fľašou a kričala, z predajne ušiel a podľa vopred dohodnutého plánu unikol pešo na miesto stretnutia s G. V. a T. Ď. k ihrisku Tatran, kde nastúpil do vozidla, pričom počas úniku sa podľa inštrukcií G. V. zbavil vecí použitých pri čine,

2) 16. januára 2015 v U. B. P., v čase pred 22:00 hod., po predchádzajúcej vzájomnej dohode došli na ul. Stojan osobným motorovým vozidlom zn. Škoda Felícia, ev. číslo U. XXX S., ktoré viedol T. Ď., kde podľa vopred dohodnutého spoločného plánu a návodu G. V. a T. Ď. sa Y. U. prezliekol do tmavého

odevu, vymenil si obuv s T. Ď., zobral so sebou kuklu, rukavice a plynovú pištoľ zn. EKOL P29 cal. 9 mm P.A.K. so vsunutým zásobníkom bez nábojov, ktorú predtým zaobstaral G. V. a odovzdal k použitiu práve Y. U., následne Y. U. po vystúpení z vozidla sa pešo presunul k neďalekému baru „Š. S.“ na ul. Z. V. č. XX, pričom G. V. a T. Ď. vedomí si, že Y. U. ide lúpežne prepadnúť uvedený bar, ako sa predtým dohodli sa s vozidlom presunuli za objekt baru „Š. S.“, následne v čase okolo 22:05 hod. Y. U. oblečený v tmavom odeve, s kuklou na tvári vošiel do baru „Š. S.“, kde za hrozby použitia plynovej strelnej pištole, ktorou mieril na čašníčku O. W. žiadal od nej vydanie finančných prostriedkov s tým, že jej prikázal otvoriť pokladňu, ktorú zo strachu aj otvorila a vydala mu finančnú hotovosť v sume 35 eur, následne Y. U. po upozornení čašníčkou, že o chvíľu príde polícia udrel strelnou zbraňou po jej mobilnom telefóne zn. HTC Desire 500 uloženom na barovom pulte a z priestoru baru odišiel, nastúpil do vozidla, v ktorom sedeli G. V. a T. Ď. a spoločne odišli na sídlisko Západ v U. B. P., čím majiteľovi baru L. Č. spôsobili škodu vo výške XX eur a poškodením mobilného telefónu O. W. škodu vo výške 86,89 eura.

Za to obvinenému T. Ď.D. okresný súd uložil podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona a § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Obvinení T. Ď. napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, ktoré Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 22. novembra 2018, sp. zn. 6To/24/2018, zamietol podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému doručené 11. februára 2019 a jeho obhajcovi 4. februára 2019, podal obvinený T. Ď. prostredníctvom obhajcu JUDr. Tomáša Tomčovička dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku dovolateľ prostredníctvom obhajcu v prvom rade namietá, že krajský súd sa vo svojom uznesení absolútne nevysporiadal s odôvodnením odvolania, len formálne skonštatoval, že súhlasí s prvostupňovým súdom, že nemá pochybnosti o správnosti jeho záverov a že obrana obžalovaného je len obštrukčného charakteru v snahe vyhnúť sa trestnej zodpovednosti. Takéto uznesenie je podľa obvineného arbitrárne a nepreskúmateľné.

Konkrétne tvrdí, že výpovede spoluobžalovaného Y. U. z 21. a 23. januára 2015 a zo 14. apríla 2015, o ktoré oprel prvostupňový súd rozhodnutie o jeho vine, sú procesne nepoužiteľné. Pokiaľ ide o výsluch konaný 14. apríla 2015, poukazuje dovolateľ na to, že tohto sa z objektívnych dôvodov nemohol zúčastniť jeho obhajca, keďže sa v danej veci konali súčasne dva úkony, a to výsluch dovolateľa k jeho žiadosti o prepustenie z väzby na okresnom súde o 10:15 hod. a (namietaný) výsluch obvineného Y. U. v ÚVV a ÚVTOS Košice v čase o 09:00 hod. Dovolateľ pritom zdôraznil, že jeho obhajca informoval vyšetrovateľa o uvedenej kolízii a požiadal ho o zmenu termínu výsluchu, no napriek tomu sa výsluch obvineného Y. U. 14. apríla 2015 uskutočnil. Znemožnením účasti obhajcu na predmetnom výsluchu došlo k závažnému procesnému pochybeniu a tým aj k porušeniu jeho práva na obhajobu, v dôsledku čoho tento výsluch trpí procesnými vadami, ktoré spôsobujú procesnú neúčinnosť takto získanej výpovede. V tejto súvislosti dovolateľ tiež zvýraznil, že práve na základe tejto výpovede mu bolo vznesené obvinenie za druhý skutok a práve táto výpoveď je v podstate jediným a hlavným dôkazom, na základe ktorého bol uznaný vinným.

V zhode s odôvodnením rozsudku prvostupňového súdu dovolateľ ďalej tvrdí, že výpoveď spoluobžalovaného Y. U. z 21. januára 2015 je vo vzťahu ku skutku v bode 1 procesne nepoužiteľná, pretože obvinenie pre skutok v bode 1 bolo Y. U. oznámené až 13. marca 2015 [a ostatným spoluobžalovaným (včítane dovolateľa, pozn.) až 20. apríla 2015]. Táto výpoveď však nie je podľa dovolateľa vo vzťahu k nemu a obžalovanému G. V. procesne použiteľná ani pokiaľ ide o skutok v bode 2, pretože obvinenie zaň im bolo oznámené až 22. januára 2015. Ak okresný súd vychádzal aj z výpovede v tom čase obvineného Y. U. z 23. januára 2015, pri ktorej zotrval na svojich predošlých

výpovediach, dovolateľ namieta, že táto bola vykonaná vo vzťahu k dôvodnosti väzby a väzobným dôvodom. Z tohto dôvodu pri tomto úkone neboli a podľa Trestného poriadku ani nemohli byť prítomní jeho obhajca a obhajca obvineného G. V. a ani oni (obvinení, pozn.) samotní, čím bolo podľa dovolateľa takisto zmarené ich právo na obhajobu. Navyše dovolateľ namieta, že táto výpoveď nemôže byť ako dôkaz voči nemu použitá aj preto, že slúžila len k objasneniu dôvodnosti väzby k osobe Y. U..

Okrem toho namieta dovolateľ tiež procesnú použiteľnosť konfrontácie vykonanej 6. mája 2015 medzi ním a obžalovaným Y. U.. Argumentuje pritom tým, že jednou zo základných podmienok vykonania konfrontácie je, že jej účastníci musia byť skôr (zákonne) vypočutí v procesnom postavení, v akom majú byť následne konfrontovaní. Keďže výpoveď obžalovaného Y. U. zo 14. apríla 2015, ktorá bola podkladom konfrontácie, nebola vykonaná zákonným spôsobom, nemôže byť ani následne medzi nimi vykonaná konfrontácia procesne použiteľná.

V nadväznosti na to tvrdí, že súd prvého stupňa rovnako nepostupoval správne, keď, ako je to zrejmé z jeho rozsudku, sa prikláňal len k výpovedi obžalovaného Y. U. a nebral do úvahy jeho výpoveď. Vyslovil pritom názor, že šlo o konfrontáciu, ktorá mala viesť k odstráneniu rozporov, to sa však nestalo. Nemožno preto zotrvať na závere, že ak zopakuje obvinený viackrát to isté, alebo zotrvá na svojej predchádzajúcej výpovedi, tak má automaticky pravdu a je možné jeho verziu považovať za dôveryhodnejšiu.

Napokon dovolateľ namieta, že prvostupňový súd sa vôbec nevysporiadal s námietkami obhajoby vo vzťahu k vedeniu celého trestného konania, ktoré sa síce viedlo pod jednou spisovou značkou, ale k samotnému spojeniu vecí nikdy nedošlo, z čoho vyplynuli aj pochybenia pri jednotlivých úkonoch, keďže nebolo zrejmé, ku ktorému konaniu a skutku sa jednotlivé výsluchy konajú.

Vychádzajúc z uvedeného dovolateľ v závere sumarizuje, že jediným priamym dôkazom, na ktorom bolo založené celé trestné konanie a ktorý je aj podkladom rozsudku okresného súdu, je výpoveď obžalovaného Y. U., ktorú nemožno v žiadnom prípade považovať za zákonnú pre nerešpektovanie základných zásad dokazovania a práva na obhajobu a spravodlivý proces. Vyslovil zároveň názor, že právne vety rozhodnutia R 6/2010, ktoré cituje, možno analogicky rozšíriť aj na osobu spoluobvineného, pretože dôraz tohto rozsudku je kladený práve na porušenie práva na obhajobu, a to vo forme nemožnosti obhajcu zúčastniť sa úkonu, pričom je jedno v akom postavení sa v prípravnom konaní osoba vypovedajúca proti obvinenému nachádzala. V tomto prípade ide podľa dovolateľa o jasné porušenie ustanovení § 34 ods. 1, ods. 4 Trestného poriadku. Poukázal tiež na to, že osobitný dôraz je kladený na to, aby sa pri vyhľadávaní a obstarávaní dôkazov dodržiavala zákonnosť, nakoľko pokiaľ by dodržaná nebola, malo by to za následok svojvôľu a nezákonnosť v trestnom konaní. Uvedené je vyjadrením teórie ovocia (plodov) otráveného stromu, a teda všetky dôkazy, ktoré boli získané následne z jedného nezákonného dôkazu (výpoveď Y. U.) sú rovnako nezákonné a túto nezákonnosť nie je podľa dovolateľa možné nijakým spôsobom zhojiť.

Na základe týchto dôvodov obvinený T. Ď. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 2 ods. 9, § 34 ods. 1, ods. 4 Trestného poriadku a súčasne zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s napadnutým uznesením krajského súdu a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor príslušnej okresnej prokuratúry (ďalej len „prokurátor“) v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného T. Ď. uviedol, že obvinený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku náležite nezdôvodnil. Z obsahu jeho dovolania totiž vyplýva, že v skutočnosti namieta správnosť zisteného skutkového stavu. Prokurátor pritom vyjadril názor, že prvostupňový súd na základe zistení vykonaných na hlavnom pojednávaní dospel k správnym skutkovým a právnym záverom.

K dovolaciemu dôvodu upravenému v ustanovení § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku prokurátor uviedol, že tento možno uplatniť len v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov. Nemožno ním však úspešne napadnúť informatívnu

hodnotu dôkazu, pričom nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť len v odvolacom konaní, nie však v konaní o dovolaní. Odsúdeným vytýkané pochybenia v dokazovaní na hlavnom pojednávaní považuje prokurátor za nedôvodné, keďže v konaní sa postupovalo výlučne podľa ustanovení Trestného poriadku a nedošlo v ňom k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu.

V závere preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného T. Ď. odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným T. Ď. ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je v zásade prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Pokiaľ ide o obvineným označený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné v zmysle tohto dovolacieho dôvodu chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učiný podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011).

Vo vzťahu k obvineným uplatnenému dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku treba vo všeobecnosti uviesť, že tento možno úspešne uplatniť iba vtedy, ak zistené porušenie zákona (posudzujúc trestné konanie ako celok) zodpovedá svojou povahou a závažnosťou porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda len ak bolo odsúdenie obvineného založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje. Tento prístup najvyššieho súdu pri výklade a uplatňovaní tohto dovolacieho dôvodu vychádza z toho, že dovolanie nemožno považovať za dôvodné, ak by ním namietané a dovolacím súdom zistené porušenie zákona nemohlo viesť ku zmene napadnutého rozhodnutia. Dovolanie by v takom prípade v konečnom dôsledku nemohlo byť úspešné a splniť ním sledovaný účel nápravy, ani ak by mu dovolací súd vyhovel, čím by stratilo procesnú povahu opravného prostriedku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 52/2013-III).

Pokiaľ ide o vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku, treba zároveň dodať, že ak dovolateľom tvrdená nezákonnosť dôkazu spočíva v zásadnom porušení práva obvineného na obhajobu, ku ktorému malo dôjsť pri jeho získaní alebo vykonaní, takto vecne vymedzená chyba zodpovedá (v prípade jej preukázania) iba dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ktorý je v tomto prípade vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa písm. c) tohto ustanovenia v pomere špeciality. Pritom platí, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené podľa § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012). Inak povedané, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

V kontexte týchto všeobecných východísk musí najvyšší súd k posudzovanej veci v prvom rade uviesť, že mimo obvineným označené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku (ale i akýkoľvek iný ním použiteľný dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 Trestného poriadku) stojí jeho námietka, že súd prvého stupňa nepostupoval správne, keď sa prikláňal len k výpovedi obvineného Y. U. a nebral do úvahy jeho (dovolateľovu, pozn.) výpoveď. V tejto časti ide totiž o námietku skutkovú, ktorou sa dovolateľ domáha zmeny skutkových zistení prvostupňového súdu, ktoré si v celom rozsahu osvojil aj krajský súd a ktorých správnosť a úplnosť nemôže dovolací súd v tomto konaní skúmať ani meniť [§ 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku], keď v podstate tvrdí, že súdy v pôvodnom konaní nesprávne (jednostranne) vyhodnotili vykonané dôkazy. Chyby skutkovej povahy sú však uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý je oprávnený použiť jedine minister spravodlivosti.

Pokiaľ ide o námietky dovolateľa, ktorých podstata spočíva v tom, že jeho odsúdenie je založené na nezákonných výpovediach spoluobvineného Y. U., a to z dôvodu, že pri ich získaní bolo porušené jeho právo na obhajobu, tieto by v prípade ich preukázania (ako už bolo uvedené vyššie) naplnili dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

K tomu treba v prvom rade uviesť, že obvinený má vždy, teda aj potom, čo podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, resp. že ich spáchanie nepopiera, právo odoprieť vypovedať (§ 34 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku). Okresný súd preto postupoval v súlade s § 258 ods. 4 Trestného poriadku, keď potom, ako obvinený Y. U. využil svoje právo nevypovedať, pristúpil k čítaniu zápisníc o jeho skorších - v prípravnom konaní urobených výpovedí.

So zreteľom na dovolateľom uplatnenú argumentáciu treba ďalej zdôrazniť, že základnou zložkou spravodlivého procesu je právo na obhajobu a v rámci nej možnosť aspoň raz kontradiktórnym spôsobom vypočuť spoluobvineného alebo svedka, výpovede ktorého majú podstatný význam pre

rozhodnutie (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 9/2012-I).

Z toho pohľadu je potom v posudzovanej veci rozhodujúcim zistenie, že v priebehu prípravného konania mal obvinený T. Ď. možnosť nielen prostredníctvom obhajcu ale i priamo klásť spoluobvinenému Y. U. otázky a tak spochybniť jeho (vo vzťahu k dovolateľovi usvedčujúce) výpovede, a to pri konfrontáciách, ktoré boli medzi nimi vykonané 6. mája 2015 a pri ktorých obvinený Y. U. v celom rozsahu zotrval na svojich skorších výpovediach. Zápisnice o týchto konfrontáciách pritom boli na hlavnom pojednávaní tiež prečítané.

V tejto súvislosti nemožno prisvedčiť ani námietke dovolateľa, že tieto konfrontácie nie sú procesne použiteľné z dôvodu, že ich podkladom bola výpoveď obvineného Y. U. zo 14. apríla 2015, ktorej sa nemohol zúčastniť obhajca dovolateľa. Ak totiž z výpovede obvineného vyplýva, že táto v závažných okolnostiach nesúhlasí s výpoveďou spoluobvineného, bola by požiadavka opakovať pred konfrontáciou výsluch obvineného len z dôvodu, aby sa ho mohol zúčastniť obhajca spoluobvineného, prejavom neprípustného procesného formalizmu, keďže toto právo spoluobvineného na obhajobu plne realizované práve v rámci konfrontácie.

Už z uvedeného je zrejmé, že hoci usvedčujúce výpovede obvineného Y. U. sú vo vzťahu k dovolateľovi nesporne dôkazmi rozhodujúcimi, tým, že v prípravnom konaní mal možnosť nielen priamo ale i prostredníctvom obhajcu klásť tomuto spoluobvinenému otázky, mu bola poskytnutá dostatočná záruka vyvažujúca to, že ako podklad rozhodnutia boli pripustené aj výpovede, ktoré neboli overené na hlavnom pojednávaní. Treba pritom zdôrazniť, že výpovede obvineného Y. U. nie sú úplne osamotené, ale tieto podporujú aj ďalšie dôkazy zrekapitulované na s. 7 až 9 rozsudku okresného súdu; vo vzťahu k dovolateľovi najmä výpoveď O. W. a závery jeho psychologického vyšetrenia.

Právo dovolateľa na spravodlivý proces, ktorého súčasťou je aj právo na obhajobu zahŕňajúce možnosť obvineného aspoň raz kontradiktórnym spôsobom vypočuť spoluobvineného alebo svedka, tak bolo vo výsledku plne zachované, a teda k naplneniu ním označeného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku v predmetnej veci dôjsť nemohlo.

Napriek tomu považuje najvyšší súd za potrebné pre úplnosť k veci dodať:

Výsluch obvineného bude spravidla neodkladným úkonom (§ 10 ods. 17 Trestného poriadku) vo vzťahu k ďalším neskôr spoluobvineným osobám, ktorým dovtedy nemohlo byť vznesené obvinenie pre objektívne prekážky (neboli známi, boli na úteku a pod.) za podmienky, že pri takom výsluchu obvinený vypovedal o spoločnej trestnej činnosti spáchanej s ďalšími neskôršie spoluobvinenými alebo bola daná iná bezprostredná súvislosť trestnej činnosti takýchto neskôrších spoluobvinených s trestnou činnosťou obvineného, ktorý je vypočúvaný v rámci neodkladného úkonu. Takýto výsluch je dôkazom získaným spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam Trestného poriadku, a preto je možné podľa § 258 ods. 4 Trestného poriadku prečítať zápisnicu o takomto výsluchu (primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2011).

Takýto charakter má nesporne aj dovolateľom namietaná výpoveď obvineného Y. U. z 21. januára 2015, a to v časti, v ktorej ju okresný súd ako dôkaz pripustil, keďže táto bola urobená v čase zadržania menovaného a bola podkladom pre následné vznesenie obvinenia dovolateľovi pre skutok v bode 2, ku ktorému došlo bez meškania už 22. januára 2015.

Podľa § 119 ods. 2 veta prvá Trestného poriadku za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Teda nepochybne aj výpoveď obvineného Y. U. z 23. januára 2015 pred sudcom pre prípravné konanie v súvislosti s rozhodovaním o jeho väzbe. Nie je pritom pravdivým tvrdenie dovolateľa, že pri tomto výsluchu nebol prítomný jeho vtedajší obhajca.

Pokiaľ ide o výsluch spoluobvineného Y. U. zo 14. apríla 2015, je pravdou, že sa ho vtedajší obhajca

dovolatela nezúčastnil, a to z dôvodu jeho účasti na kolidujúcom výsluchu dovolatela v súvislosti s rozhodovaním o jeho väzbe. Z obsahu predloženého spisu však nevyplýva, že by obhajca z tohto dôvodu požiadal vyšetrovateľa o zmenu termínu tohto úkonu, ako dnes tvrdí. To, že nebolo vyhovené jeho návrhu na odloženie predmetného výsluchu, pritom nenamietal ani na hlavnom pojednávaní konanom 7. decembra 2016, kedy protestoval proti čítaniu zápisnice o tomto výsluchu, a dôkaz o tom nepredložil ani v dovolacom konaní. Aj keby ale bolo tvrdenie dovolatela v tejto časti pravdivé, z pohľadu ním uplatneného dovolacieho dôvodu je podstatné, že jeho právo na spravodlivý proces bolo vo výsledku plne zachované, a to z dôvodov uvedených vyššie.

Obsahu predloženého spisu rovnako nezodpovedá ani tvrdenie dovolatela, že v posudzovanej veci pôvodne samostatne vedené trestné stíhanie neboli spojené na spoločné konanie, keďže k tomu došlo uznesením z 25. marca 2015 (č. I. 30).

V neposlednom rade ani to, že krajský súd, ktorý si v celom rozsahu osvojil skutkové a právne závery prvostupňového súdu, v podstate iba odkázal na odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia, bez ďalšieho neznamená zásadné porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorého súčasťou je aj adekvátne odpoveď súdu na podstatné námietky obvineného, keďže obe tieto rozhodnutia je nutné posudzovať ako celok.

V okolnostiach posudzovanej veci však treba uviesť, že krajský súd vecne primerane nereagoval na námietky týkajúce sa procesnej nepoužiteľnosti výpovedí Y. U., ktoré tvoria základ dovolania a ktoré obvinený uplatnil už v odvolaní. Vzhľadom na to, že z už uvedených dôvodov nie sú tieto námietky opodstatnené, ani prípadné zrušenie rozhodnutia krajského súdu z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia by vo výsledku nevedlo k zmene napadnutého rozhodnutia. Inak povedané, ani ak by dovolací súd z tohto dôvodu dovolaniu obvineného T. Ď. vyhovel, toto by v konečnom dôsledku nemohlo byť úspešné a splniť ním sledovaný účel nápravy a preto ho dovolací súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 52/2013-III).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.